

Sørfold kommune

TRAFIKKSIKKER KOMMUNE

2022—2024

Innholdsfortegnelse

1.0	Overordnet beskrivelse av kommunens trafikksikkerhetsarbeid	4
1.1	Organisering trafikksikkerhetsarbeid	4
1.2	Ansvar for trafikksikkerhetsarbeidet	5
	Ansvar for politisk ledelse v/ordfører	5
	Ansvar for kommunedirektør	5
	Ansvar for Pleie og omsorg, helse og velferd	5
	Ansvar for Teknisk/næring	6
	Ansvar for Oppvekst	6
	Ansvar for Kultur:	6
1.3	Kriterier for trafikksikker kommune	7
1.4	Bekreftelse fra kommunedirektør	8
2.0	Sektorovergrepene bestemmelser og rutiner	9
2.1	Miljø- og trafikksikkerhetspolicy for kjøp av transporttjenester	9
2.2	Trafikksikkerhet som en del av kommunens folkehelsearbeid	12
	Teknisk/næring:	12
	Skole/Barnehage:	13
	Kultur og frivillig sektor:	13
	Helse:	13
	Aktiv hverdag vs trafikksikkerhet.	14
	Eksterne samarbeidspartnere.	14
	Medvirkning, informasjon og kommunikasjon.	14
	Kontinuitet.	14
	Trafikksikkerhetsplan.	14
2.3	Arbeidsmiljøutvalgets arbeid med trafikksikkerhet	15
2.4	Oversikt over trafikkulykker og trafikkuhell (materiellskader) i kommunen.	15
2.5	Trafikksikkerhetsplan prosess for utarbeidelse og revisjon	15
2.6	Reglement for yrkesreiser/arbeidsrelatert ferdsel i trafikken og bruk av tjenestebil og privat bil i tjeneste	16
	2.6.1 Del I Reglement arbeidsrelatert ferdsel i trafikken	16
	2.6.2 DEL II Reglement for bruk av bil i tjeneste	17
3.0	Barnehagene	23
3.1	Kriterier for barnehagene	23
	Trafikksikkerhet i barnehagene	23

Trafikkopplæring i barnehagene	23
Samarbeid mellom barnehage og hjem	23
3.2 Plan for trafikksikkerhet for barnehagene i Sørfold	24
Trafikk i barnehagen.....	24
Barnehagens nærmiljø	24
Barnehagenes plan for trafikksikkerhet	25
Rutiner for uforutsette hendelser på tur	27
Foreldresamarbeid	28
4.0 Skolene	30
4.1 Kriterier for skolene.....	30
4.2 Trafikksikkerhetsarbeid Nordsia oppvekstsenter.....	30
4.2.1 Skolens plan for trafikksikkerhet	31
4.2.2 Rutiner for turer til fots, med sykkel, bil og kollektivtransport.....	32
4.2.3 Årsplan trafikksikkerhet, alle klassetrinn.....	33
4.3 Trafikksikkerhetsarbeid – Røsvik skole.....	34
4.3.1 Trafikkopplæringen i skolen	34
4.3.2 Samarbeid mellom skole og hjem	34
4.3.3 Årshjul – trafikksikkerhet samarbeidsfora.....	35
4.3.4 Årsplan småtrinn gym med trafikksikkerhet	36
4.4 Trafikksikkerhetsarbeid Straumen skole	37
4.4.1 Sykkelopplæring.	37
4.4.2 Samarbeid mellom skole og hjem	37
4.4.3 Trafikksikkerhet i skolen	37
4.4.4 Skolens plan for trafikksikkerhet	38
4.4.5 Årsplan trafikksikkerhet, alle klassetrinn.....	39
4.5 Regler for å bruke el-sparkesykkel og andre små elektriske kjøretøy.....	40
4.6 Skoleskyss grunnet trafikkfarlig vei	42
4.7 Regler for turer i skole og barnehagers regi.....	44
5.0 Kultur	46
5.1 Kriterier for Kulturavdelingen.....	46
5.2 Kommunens påvirkning lag og foreninger om trafikksikkerhet	46
5.3 Retningslinjer for sikker transport, lag og foreninger	46
5.4 Innspill trafikksikkerhet fra innbyggere	48
6.0 Kommuneoverlegen	49
6.1 Kriterier for kommuneoverlegen.....	49

6.2 Dokumentasjon fra kommuneoverlegen hvordan fastlegene får tilstrekkelig kjennskap til veitrafikklovens §34	49
7.0 Helsestasjon	50
7.1 Kriterier for helsestasjonen	50
7.2 Helsestasjonens integrering av trafiksikkerhet i sitt arbeid	50
8.0 Bekreftelse fra kommunalsjef drift om at kriteriene er oppfylt	51
9.0 Teknisk/næring	53
9.1 Kriterier for teknisk og plan	53
9.2 Trafiksikkerhet ved behandling av reguleringsplaner	53
9.3 Dokumentasjon teknisk drift	53
9.4 Trafiksikkerhet og viltforvaltning	55
10.0 Bekreftelse kommunalsjef teknisk/næring	57

1.0 Overordnet beskrivelse av kommunens trafiksikkerhetsarbeid

1.1 Organisering trafiksikkerhetsarbeid

Kommunestyret vedtok den 10.05.2022 følgende:

Kommunestyret oppnevner Formannskapet som medlemmer til Utvalg med ansvar for trafiksikkerhet/Trafiksikkerhetsutvalg.

Kommunedirektør oppnevner tverrfaglig arbeidsgruppe som skal arbeide med trafiksikkerhet og forberede saker.

Sekretær for Formannskapet er sekretær for trafiksikkerhetsutvalget.

Mandat for Trafiksikkerhetsutvalgets arbeid

Trafiksikkerhetsutvalget følger opp kommunens arbeid som trafiksikker kommune. Fokus er trafiksikkerhet internt i kommunen, for befolkningen og særlig for barn og unge.

Utvalget jobber ut fra en trafiksikkerhetsplan og kriteriene for å være en trafiksikker kommune:

- Øke kommunens innsats i trafiksikkerhetsarbeid for å redusere antall trafikkulykker
- Ivareta fokus på trafiksikkerhet i sammenheng med folkehelse
- Bidra til at trafiksikkerhet får økt oppmerksomhet.
- Være pådriver overfor alle kommunale tjenesteområder når det gjelder trafiksikkerhet.
- Sette fokus på trafiksikkerhet internt i kommunen, for befolkningen, barnehager og skoler
- Involvere og utfordre lag og foreninger i trafiksikkerhetsarbeidet.
- Samle flere instanser om trafiksikkerhetstiltak
- Være en pådriver for mest mulig gang- og sykkelveger
- Utarbeide forslag til revisjon av trafiksikkerhetsplan og handlingsprogram.
- Arbeide for at nødvendige midler til trafiksikkerhetsarbeid blir prioritert i budsjettet.
- Arrangere/delta i holdningskampanjer for bruk av refleks, bilbelte, sykkelhjelmer etc.
- Andre oppgaver som naturlig følger av utvalgets ansvar.

Det er viktig at alle kommunale og andre etater og samarbeidspartnere tar del i dette arbeidet og får gjennomført de tiltak de naturlig har ansvar for. Dette er naturlig oppgave for den tverrfaglige arbeidsgruppen å følge opp.

Trafiksikkerhetsutvalget har møter to ganger pr år, jf årshjul trafiksikkerhet.

Administrativ arbeidsgruppe oppnevnt av kommunedirektør:

- Teknisk/næring v/ ingeniør vei, vann og avløp. (leder)
- Rektor Røsvik skole
- Folkehelsekoordinator

Kontaktperson/koordinator trafikk sikkerhet deltar i tillegg på møtene etter behov.

1.2 Ansvar for trafikk sikkerhetsarbeidet

I Sørfold kommune er ansvaret for det helhetlige trafikk sikkerhetsarbeidet fordelt i organisasjonen slik:

Ansvar for politisk ledelse v/ordfører

- Løfte trafikk sikkerhet inn i samfunnsdelen i kommuneplanen.
- Tar ansvar for at kommunen har en kommuneplan for trafikk sikkerhet. I planen beskrives rapporteringsrutiner og ansvarsfordeling
- Planen inneholder oversikt over trafikkulykker i kommunen
- Etablere politisk utvalg som er ansvarlig for at trafikk sikkerhetsarbeidet blir fulgt opp.
- Sørge for at trafikk sikkerhetsarbeid blir prioritert i budsjett.

Ansvar for kommunedirektør

- Løfte trafikk sikkerhet inn i samfunnsdelen i kommuneplanen.
- Tar ansvar for at kommuneplan for trafikk sikkerhet omfatter kommunens ansvarsområder. I planen beskrives rapporteringsrutiner og ansvarsfordeling. Planen inneholder oversikt over trafikkulykker i kommunen, og skal inneholde trafikkantrettede og fysiske tiltak.
- Trafikk sikkerhetsarbeidet skal bli en del av folkehelsearbeidet.
- Sørge for at trafikk sikkerhet er innarbeidet i HMS/internkontrollsystemet med regler for reiser og transport og ved kjøp av transporttjenester.
- Sikre at kriterier for kommunens godkjenning som trafikk sikker kommune til enhver tid er oppfylt
- Sikre at kommunen har et system for å behandle søknader om skoleskyss grunnet trafikkfarlig skolevei.
- Sikre at kriterier for de enkelte tjenesteområdene til enhver tid er oppfylt.

Ansvar for Pleie og omsorg, helse og velferd

- Ledere skal ha oversikt over trafikkulykker og trafikkuhell i kommunen (kun for det som har skjedd i forbindelse med kjøring i tjeneste for kommunen).

Meldes årlig til Arbeidsmiljøutvalget og trafikksikkerhetsutvalget i henhold til årshjulet.

- Sikre at ansatte har nødvendig opplæring og at regler for arbeidsrelatert ferdsel følges.
- Følge opp definert ansvar for kommunale kjøretøy. Samarbeid med teknisk/næring.
- Helsestasjon setter trafikksikkerhet som tema i møte med foreldre og barn
- Kommuneoverlegen medvirker til at fastlegene har tilstrekkelig kunnskap om vegtrafikklovens bestemmelser ift å redusere risiko for ulykker.

Ansvar for Teknisk/næring

- Alle planer som blir lagt frem for politikerne skal ha vurdert hensynet til trafikksikkerhet.
- Kommunens areal og reguleringsplaner skal legges frem for barnas talsperson, Eldrerådet og Råd for personer med nedsatt funksjonsevne.
- Kartlegge behov for trafikksikkerhetstiltak på vei.
- Har etablert system for å motta innspill trafikksikkerhetstiltak
- Har utarbeidet prioriteringsliste for ulike trafikksikkerhetstiltak på vei.
- Følger opp rutiner for å rydde snø og fjerne vegetasjon på skoleveien
- Kvalitetssikrer trafikksikkerhet ifm anleggsvirksomhet
- Utarbeide retningslinjer for vedlikehold som har trafikksikkerhetseffekt.
- Følge opp rutiner for å søke midler til fysiske trafikksikkerhetstiltak
- Vektlegger trafikksikkerhet i nye byggeområder og i arealplaner og reguleringsplaner

Ansvar for Oppvekst

- Ledere for oppvekst/skole/barnehage deltar i utarbeidelse av kommunens trafikksikkerhetsplan.
- Barnehage og skole synliggjøres i kommunens trafikksikkerhetsplan gjennom konkrete tiltak og rapportering
- Alle barnehager og skoler skal ha årsplaner for trafikk.
- Alle skoler og barnehager skal ha regler for reiser og transport i kommunens regi.
- Gir i samarbeid med FAU anbefaling om sykling til skolen
- Følger opp rutiner for sikkerhet på turer til fots, på sykkel, i bil og kollektivtransport
- Integrerer trafikksikkerhet i årsplaner
- Tar opp trafikksikkerhet på foreldremøter

Ansvar for Kultur

- Inkludere frivillige organisasjoner i trafikksikkerhetsplanen.
- Oppfordre lag og foreninger til å innarbeide retningslinjer for sikker transport i sine reglement, og distribuere mal for dette.
- Er pådriver slik at frivillige organisasjoner har fokus på trafikksikkerhet innenfor egen virksomhet.

1.3 Kriterier for trafiksikker kommune

Kommunen har forankret ansvaret for trafiksikkerhetsarbeidet hos ordfører og kommunedirektør. Delansvar kan ligge hos den enkelte enhetsleder.

Kommunen har utvalg med ansvar for trafiksikkerhet.

Kommunen har innarbeidet trafiksikkerhet i HMS/internkontrollsystemet som inneholder regler for reiser og transport i kommunens regi, og ved kjøp av transporttjenester.

Trafiksikkerhet er et årlig tema i kommunens arbeidsmiljøutvalg (AMU).

Kommunen har oppdatert oversikt over trafikkulykker og trafikkuhell (materiellskader) i kommunen.

Trafiksikkerhet er en del av kommunens folkehelsearbeid.

Kommunen har en trafiksikkerhetsplan. Planen har rullerings- og rapporteringsrutiner. Planen ivaretar både trafikantertede og fysiske tiltak.

Kommunen har oppfylt kriteriene for den enkelte sektor.

1.4 Bekreftelse fra kommunedirektør

Kommunedirektør i Sørfold kommune Stig Arne Holvedahl bekrefter herved at følgende kriterier er oppfylt:

- Kommunen har forankret ansvaret for trafikksikkerhetsarbeidet hos kommunedirektør og ordfører, delansvar kan ligge hos den enkelte enhetsleder.
- Kommunen har et utvalg med ansvar for trafikksikkerhet.
- Kommunen har innarbeidet trafikksikkerhet i HMS/internkontrollsystemet som inneholder regler for reiser og transport i kommunens regi, og ved kjøp av transporttjenester
- Trafikksikkerhet er årlig tema i kommunens Arbeidsmiljøutvalg
- Kommunen har oppdatert oversikt over trafikkulykker og trafikkuhell (materiellskader) i kommunen.
- Trafikksikkerhet er en del av kommunens folkehelsearbeid
- Kommunen har trafikksikkerhetsplan. Planen har rullerings- og rapporteringsrutiner. Planen ivaretar både trafikkrettede og fysiske tiltak.
- Kommunen har et godt system for å behandle søknader om skyss pga særlig farlig skoleveg.
- Kommunene har oppfylt i kriteriene for den enkelte sektor.

Følgende dokumentasjon foreligger:

Skriftlig dokumentasjon fra kommunedirektør om at alle kriterier er oppfylt (dette dokumentet)

Kommunens trafikksikkerhetsplan

Retningslinjer for ansattes ferdsel i trafikken

Rutiner for kjøp av transporttjenester

Retningslinjer for bruk av sykkel og elsykkel på skoleveien

Dokumentasjon fra barnehagene

Dokumentasjon fra skolene

Dokumentasjon fra teknisk/næring

Dokumentasjon fra kultur

Dokumentasjon fra kommuneoverlegen

Dokumentasjon fra helsestasjonstjenestene

Straumen 01.06.2022

Stig Arne Holvedahl/Kommunedirektør

2.0 Sektorovergripende bestemmelser og rutiner

2.1 Miljø- og trafikksikkerhetspolicy for kjøp av transporttjenester

Innledning

Denne policyen gjelder for kjøp av transporttjenester i Sørfold kommune og hos bedrifter som arbeider for Sørfold kommune. Policyen gjelder for transport på veg utført av lette og tunge biler. For Sørfold kommunes egne tjenestereiser gjelder en egen policy.

Policyen omhandler ikke forhold som dekkes av gjeldende lover, forskrifter og andre rammebetingelser, men omfatter bestemmelser som omhandler miljø og trafikksikkerhet.

Hensikt / målsetting

I denne transportpolicyen stilles det krav om at nullvisjonen skal legges til grunn for all transportvirksomhet som direkte eller indirekte utføres av Sørfold kommune. Videre skal nasjonale mål for miljø legges til grunn. Miljø- og sikkerhetstanken skal tydelig vises gjennom kommunens kvalitetssystemer. Kommunen er som transportkjøper ansvarlig for utvikling av en god miljø- og sikkerhetskultur innen vegtransporten.

Policyen skal være en del av transportørens kvalitetssystem. Den krever systematisk og rutinemessig oppfølging. I samhandling med leverandører av vegtransporttjenester skal miljø og sikkerhet settes i fokus.

En transportør som ikke oppfyller kommunens krav til miljø og trafikksikkerhet, skal kunne utelukkes som transportør.

Transportutøvelsen

Vegtrafikkloven med forskrifter er et grunnlag for all transportutøvelse. Det skal alltid legges til rette for at den kan følges. For øvrig gjelder følgende:

- Transportørbedriften skal ha klar og uttrykt nulltoleranse i forhold til overtredelse av vegtrafikklovgivningen med hensyn på fart, rus og bilbelte.

Transportørbedriften skal ha et kvalitetssystem som minst inneholder:

- Påbud om sikring av lasten i henhold til gjeldende lover og forskrifter.
- Rutiner for at bilbelter blir brukt.
- Rutiner for å forhindre teknisk overlast av kjøretøyene og for å sikre at forskrift om kjøretøyets vekt, last og lengde følges.
- Rutiner som gjør at kjøre- og hviletidsbestemmelsene og arbeidstidsbestemmelsene blir overholdt.
- Ulykkesberedskapsplan (skade på personer, materiell eller miljø).
- Godkjent sikkerhetsråd giver ved transport av farlig gods (ADR).

Transportørbedriften skal ha en policy som ivaretar førerens oppmerksomhet ved bruk av eks:

- IKT (PC og lignende)
- Mobiltelefon
- Musikkanlegg
- Audiovisuelt utstyr (TV/Video/DVD)
- Navigasjonssystemer

Grunnleggende førerkompetanse

Transportørbedriften skal ha et kvalitetssystem som sikrer at enhver fører har:

- Gyldig førerrett for vedkommende kjøretøygruppe.
- Førstehjelpskurs; tilsvarende kurs som for trafikalt grunnkurs kl B, ikke eldre enn 5 år.
- Opplæring i bedriftens HMS og trafikksikkerhetskrav.
- Kompetansebevis som er nødvendig for det aktuelle transportoppdraget.
- Kunnskap om optimal utnyttelse av kjøretøyet; tilsvarende kurs i økonomisk og miljøvennlig kjøring som gis av trafikkskolene.

Vedlikehold og oppdatering av førerkompetanse

Transportørbedriften skal ha en intern kvalitetsplan med rutiner for oppdatering av førerkompetanse.

Kjøretøyene

Kjøretøyene skal oppfylle gjeldende forskriftskrav.

Det skal også være rutiner for gjennomføring og oppfølging av daglig / ukentlig / månedlig vedlikehold av kjøretøyene, samt rutiner for at periodisk kjøretøykontroll blir gjennomført.

Oppfølging, kontroll og sanksjoner i transportørbedriften

Transportørbedriften skal ha:

- System for oppfølging og revisjon av bedriftens kvalitetssystem.
- Rutiner for rapportering av hendelser og avvik.
- Rutiner for behandling av avviksrapporter og iverksettelse av tiltak.

I enhver transportbedrift skal det være et opplegg for hvordan kvalitetssystemet tas med i ansettelseskontrakter, og for hvordan brudd på dette følges opp og eventuelt får konsekvenser.

Kvalitetssystemer, rutiner og lignende skal være åpne for Sørfold kommune og skal kunne dokumenteres.

Oppfølging og kontroll gjennomført av Sørfold kommune

Sørfold kommune vil føre kontroll i forbindelse med:

- Kontraktsinngåelse
- Byggemøter
- Byggherrerevisjoner
- Stikkprøver

Det skal tas inn i kontraktsbestemmelsene at manglende oppfyllelse av de ovenfor spesifiserte krav kan føre til kansellering av transportoppdraget.

Bedrifter hvor det avdekkes grove eller gjentatte brudd på gjeldende lover, regler eller denne policyen av betydning for miljøet eller trafikksikkerheten kan ekskluderes for videre oppdrag for Sørfold kommune.

Denne policyen gjelder for transportbedrifter som engasjeres direkte av Sørfold kommune og for transportbedrifter som engasjeres av firmaer som arbeider på oppdrag for kommunen.

Avtaler som Sørfold kommune inngår mer enn tre måneder etter at denne policyen er vedtatt skal tilfredsstillende denne policyen.

Policyen evalueres årlig.

2.2 Trafikksikkerhet som en del av kommunens folkehelsearbeid.

Folkehelsearbeidet i Sørfold kommunen er kommunens samlede innsats for å legge til rette for at befolkningen skal ha god helse.

SEKTOROVERGRIPENDE FOLKEHELSEARBEID		HELSESEKTOREN
Helsefremmende innsats Retter seg bredt mot «alle». Ligger i forkant. Investering i god helse og gode helsevaner for hele befolkningen.	Forebyggende innsats Retter seg mot utsatte grupper. Når symptomer/risiko er kjent. Investering i fravær av sykdom og skader.	Reparasjon av skade og sykdom Retter seg mot syke og skadede. Etter at sykdom/skade har oppstått. Betaling for manglende/feilslått folkehelsearbeid. + Unngåelig sykdom og skade.

Kjennetegnene på at en kommune gjør et godt folkehelsearbeid er at kommunen jobber så mye som mulig i det grønne feltet og at arbeidet er sektorovergripende og samstemt mellom de ulike enhetene.

Kommunene produserer flere tjenester hvor vi kan komme inn med en helsefremmende innsats med målsetning om å unngå skade og død i trafikken.

Følgende enheter og tiltak inngår i Sørfold kommunen sitt helsefremmende trafikksikkerhetsarbeid:

Teknisk/næring:

Kommunale veier og parkeringsplasser:

- Parkering og trafikkavvikling med særlig hensyn til myke vs harde trafikanter.
- Fartsdumper, fotgjengerfelt, fortau, siktrydding, autovern, merking, skilting.
- Gatelys.
- Brøyting og strøing

Vei til/fra skoler, barnehager og lekeplasser/aktivitetsområder:

- Sykle/gå vs sikkerhet med hensyn til harde trafikanter.
- Sikkerhet for busselever (busskur, belysning, skilting, snørydding, siktrydding, nedsatt fartsgrense).
- Trafikksikring ved lekeplasser/aktivitetsområder (gjerder, nett, skilting, nedsatt fartsgrense)

Kommunalt planarbeid:

- Trafikk i forhold til
 - o Boligområder/byggefelt
 - o Sentrumsområder, butikker og servicebygg
 - o Skoleområder og lekeplasser
 - o Utfartssteder
 - o Idrettsanlegg og aktivitetsområder
- Trafikkkfrie områder/stier/løyper for sykkel, skateboard, rullator, barnevogner ol.

Skole/Barnehage:

Trafikkopplæring / sosialisering til trygg trafikkadferd:

- o Ut på tur i trafikken.
- o Sykkeldag, sikker sykkel, bruk av sykkelhjelmer.
- o Mørke og trafikk / bruk refleks.
- o Samarbeid med Trygg trafikk, Politiet og andre.

Rutiner for trafikksikker transport av elever og ansatte under utflukter og annet.
Samarbeid om tema med foreldreutvalgene og andre.

Kultur og frivillig sektor:

- Kommundelplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv.
- Rutiner for trafikksikker transport av deltakere, medlemmer og ansatte under aktiviteter, arrangementer og konkurranser.
- Trafikksikkerhet ved gå og sykle til trening/øving.
- Gratis utlån av sykkelhjelmer og skatehjelmer i Utstyrsentalen.

Helse:

- Helsevaner og trafikksikkerhet for barn og unge. (Fastleger, Småbarnsnettverket/Helsesykepleiere og Helsestasjon for ungdom).
- Barnas talsperson i plansaker (Helsesykepleier)

Aktiv hverdag vs trafiksikkerhet.

I et folkehelseperspektiv er det ønskelig at flest mulig av kommunens innbyggere skal utvikle en positiv helsevane med å gå eller sykle til skole, jobb, fritidsaktiviteter og annet. Dette kan være et krevende mål med hensyn til trafiksikkerhet. Det er derfor viktig at det jobbes med god trafikkopplæring og sosialisering til trygg trafikkadferd i samarbeid med foreldre og andre, samtidig som at vi legger fysisk til rette for minst mulig risiko for ulykker mellom myke og harde trafikanter.

Eksterne samarbeidspartnere.

En viktig strategi er å samarbeide med eksterne samarbeidspartnere så som Trygg trafikk, Politiet, Røde kors og andre. Som folkehelsekommune har Sørfold kommune tradisjoner for samarbeid med flere av samarbeidspartnerne som har utgjort Folkehelsealliansen i Nordland.

Medvirkning, informasjon og kommunikasjon.

Medvirkning er også en av strategiene i folkehelsearbeidet som er svært viktig for å lykkes. Uten medvirkning, informasjon og kommunikasjon i planarbeid, prosjekter og tiltak vil kommunens innbyggere ikke få eierskap til prosessen, og vil da heller ikke delta og ansvarliggjøre seg selv.

Kontinuitet

Folkehelsearbeidet og herunder trafiksikkerhetsarbeidet må sees på som en kontinuerlig oppgave som legges inn i virksomhetsplaner og årshjul for alle involverte enheter.

Trafiksikkerhetsplan.

I Sørfold kommune er mye av vårt sektorovergripende folkehelsearbeid beskrevet i Trafiksikkerhetsplan 2018 – 2028 vedtatt 28.10.2018, og viser til denne for ytterligere informasjon.

2.3 Arbeidsmiljøutvalgets arbeid med trafiksikkerhet

Arbeidsmiljøutvalget har i sitt årshjul arbeid med trafiksikkerhet i første møte pr år.

I møtet skal følgende tema gjennomgås:

Rapporter fra enheter, planer, oppdatert oversikt over trafikkulykker og trafikkuhell (materialskafer) i kommunen, samt øvrig dokumentasjon som angår Sørfold som trafiksikker kommune legges frem.

Leder og sekretær har ansvar for at nødvendig dokumentasjon hentes inn og sendes til medlemmene i god tid før møtet.

2.4 Oversikt over trafikkulykker og trafikkuhell (materiellskader) i kommunen.

Ulykker og uhell skal registreres som avvik i HMS-systemet QM+.

Registreres av den enkelte ansatte eventuelt avdelingsleder. Det skal beskrives og foreslås tiltak.

Rapport over ulykker og uhell skal behandles i:

- Årsmelding. Ansvar: Kommunedirektør
- Trafiksikkerhetsutvalget. Ansvar: Kommunedirektør
- Arbeidsmiljøutvalget. Ansvar: Avdelingsledere
- Ledermøter. Ansvar: Kommunedirektør

2.5 Trafiksikkerhetsplan prosess for utarbeidelse og revisjon

Sørfold kommunes trafiksikkerhetsplan rulleres hvert 4.år.

Innspill til planen gjøres dette via et digitalt skjema på kommunens hjemmeside som da legges direkte i kommunes arkivsystem (Elements) under mapper for hvert år.

Trafiksikkerhetsutvalget skal befare alle kommunale og riksveier i kommunen, deretter legges referat/rapport på gjeldende «årsmappe» i elements. Befaringen foregår sen vår/tidlig sommer.

Det er kommunens trafiksikkerhetsutvalg som prioriterer forhold i tiltaksplanen.

Skoler, barnehager, helsestasjon, eldreråd, råd for personer med nedsatt funksjonsevne og ungdomsrådet viktige høringsparter. Dette gir en bred og god forankring i kommunens arbeid i forbindelse med trafiksikkerhet.

Trafiksikkerhetsplan behandles av Trafiksikkerhetsutvalget og i Kommunestyret.

2.6 Reglement for yrkesreiser/arbeidsrelatert ferdsel i trafikken og bruk av tjenestebil og privat bil i tjeneste

Vedtatt av Kommunedirektør 19.5.2022

Del I er reglement for ferdsel i trafikken i arbeidstiden og gjelder alle ansatte. Dette følger av konseptet “trafikksikker kommune”.

Del II er reglement for bruk av bil i tjeneste og tar for seg bruk av tjenestebil og privat bil ved yrkesreiser (fast ukentlig kjøring for å utføre kommunens tjenester) og tjenestereiser (kjøring av ikke fast karakter for eksempel møter, kurs).

2.6.1 Del I Reglement arbeidsrelatert ferdsel i trafikken

Reglement for arbeidsrelatert ferdsel/yrkesreise

Det er et viktig mål at kommunalt arbeidsrelatert ferdsel/yrkesreise i trafikken skal ivareta de ansattes individuelle forutsetninger og behov, og at reisene foretas ut fra hensyn til trafikksikkerhet og med minst mulig belastning på miljøet.

Ved ansettelse av nye arbeidstakere som er avhengig av å kjøre i tjenesten, skal sertifikater kartlegges i henhold til koder og klasser.

Definisjon/reglementets virkeområde: Menes all ferdsel i trafikken i arbeidstiden.

Når reglementet gjelder

Reglementet gjelder tjenestereiser i arbeidstiden i kommunen, både ved bruk av tjenestebil og privat bil, og omfatter krav til reisemåte, kjøretøy og til riktig atferd i trafikken. Det være seg til fots, på sykkel eller motoriserte kjøretøy. Retningslinjene kommer i tillegg til forhold som dekkes av gjeldende lover, forskrifter og andre rammebetingelser.

Begrunnelse

Alle som arbeider i Sørfold kommunen skal ha kunnskap om og forstå betydningen av sikker, økonomisk og miljøtilpasset transport. Ansatte i Sørfold kommune skal fremstå som positive forbilder for andre i trafikken. Reglementet er basert på omsorg, ansvar og tillit.

Ansvar

Ansatte i Sørfold kommune har ansvar for at tjenestereiser skjer på en sikker økonomisk og miljøvennlig måte. Alle ansatte i kommunen som kjører bil over 3000 km i året, i tjeneste, skal få tilbud om å gjennomføre et HMS Trafikk-kurs og et førstehjelpskurs hvert tredje år. Antall kilometer er veiledende – gjelder de som kjører mye i tjenesten. Ledelsen sørger for at retningslinjene er godt kjent blant de ansatte og følges opp. Klare brudd på disse retningslinjer skal følges opp av nærmeste leder med personalansvar.

Regler som gjelder

- Du skal alltid bruke refleks i mørket.
- Det forventes at du ikke krysser gaten på rødt lys.
- Du skal alltid bruke sykkelhjelme.
- Fører skal være våken, opplagt og skikket til å kjøre på en trygg måte.
- Føreren skal kjøre med riktig hastighet, og aldri overstige fartsgrensene.
- Du skal alltid bruke påbudt og montert sikkerhetsutstyr i bil.
- Som busspassasjer (også flybussen) skal du alltid bruke bilbelte, når dette er montert.
- Du skal pakke og laste bilen på beste måte og sikre all last forsvarlig.
- Du skal rygge bilen inn ved parkering der dette er mulig.
- Føreren skal påse at alle passasjerer er riktig sikret før avreise der sikkerhetsutstyr er montert i kjøretøyet.
- Hvis du som passasjer opplever høy risiko og at føreren bryter trafikkreglene under kjøring, skal du be føreren om å kjøre forsvarlig.
- Ved trafikkuhell skal fører fylle ut skademelding på åstedet og sikre bevis ved å ta mål fra bilens hjørner til faste punkter. Ta bilder og sikre spor, og ta umiddelbart kontakt med nærmeste leder.
- Ved trafikkulykke skal fører sikre skadestedet, utføre livreddende førstehjelp, kontakte nødetatene og nærmeste leder.

Kvalitetssikring og oppfølging rutiner

Retningslinjene skal være tema på medarbeidersamtalen og personalmøter. HMS-rutiner evalueres i.h.t. overordnet HMS-plan for Sørfold kommune. Retningslinjene skal gjennomgås for alle ny-ansatte.

2.6.2 DEL II Reglement for bruk av bil i tjeneste

Dette reglementet er generelt og gjelder for ansatte i Sørfold kommune og tjenesterelatert bruk av bil.

Gjeldende trafikksikkerhetsplan og retningslinjer for arbeidsrelaterte ferdsel i trafikken, skal være kjent og imøtekommes også når man benytter bil i tjenesten.

Transport av brukere/klienter/barn

Transport av brukere/klienter/barn skal kun skje i forbindelse med faglig begrunnede gjøremål og utflukter, i henhold til enhetens oppgaver og tjenestetilbud og med nærmeste leders godkjennelse.

Det er egne rutiner for transport av barn i regi av skole, kulturskole, SFO, barnehage og barnevern. Det er egne rutiner for transport av brukere innen helse- og omsorgstjenestene. Herunder også BPA og barnebolig.

Kommentar: Foreløpig ikke utarbeidet for alle tjenestene.

Helse, miljø og sikkerhet ved arbeidsreiser

Arbeidsreiser er den faste ukentlige kjøringen som gjøres for å utføre kommunens tjenester. Alle enheter og avdelinger skal følge de krav for helse, miljø og sikkerhet (HMS) som følger av lover, forskrifter og kommunens egne målsettinger og interne retningslinjer.

Ut fra klimahensyn skal nødvendigheten av en reise alltid vurderes før den foretas. Reisen skal etter en samlet vurdering foretas på den for kommunens hurtigste, rimeligste og mest miljøvennlige måte, så langt dette er forenelig med effektiv og forsvarlig gjennomføring av reisen.

For kommunen kan risiko i trafikken medføre personskader, langtidsfravær og tap av dyktige medarbeidere. I tillegg får ulykkene økonomiske konsekvenser i form av utgifter til reparasjon av bilparken og høyere forsikringspremie.

De enheter og avdelinger hvor man bruker bil ifm arbeidsreiser skal risikovurdering gjennomføres i henhold til overordnet HMS-plan. Rutiner for å håndtere feil og mangler, kjøring og trafikksikkerhet skal tas opp på avdelingsmøte minst 1 gang årlig (tidfestes i årshjul for HMS-aktiviteter jf. overordnet HMS-plan). På bakgrunn av risikoanalysen utarbeides en tiltaksplan, for eksempel innen områdene rutiner/opplæring/trafikksikkerhet/andre risikoreducerende tiltak.

For å kartlegge risiko tilstrekkelig, er det nødvendig at ansatte noterer risikosituasjoner som oppstår i forbindelse med tjenestekjøringen og melder fra i.h.t rutinene for avviksrapportering.

Bruk av tjenestebil

Prioritering

Når kommunal tjenestebil er tilgjengelig, skal denne nyttes framfor privat bil. Dersom flere har behov for samme bil, skal som hovedregel bilen benyttes til den lengste reisen. Ansatte som skal på kurs og konferanser oppfordres til å benytte kollektiv transport (der det er mulig), slik at kommunens biler kan prioriteres til de som ikke har mulighet til å benytte kollektiv transport til oppdrag.

Private gjøremål

Kommunens biler skal ikke nyttes til private gjøremål/utflukter. Unntak fra dette skal avtales skriftlig med nærmeste leder. For brannvakt/teknisk vakt, kan vaktbil benyttes til private gjøremål, når dette er nødvendig ut fra hensynet til vaktberedskapen.

Sjåførens ansvar

Sjåføren er ansvarlig for at bilen er i trafiksikker stand.

Sjåføren er ansvarlig for at all kjøring skjer ansvarsfullt og at trafikkregler mv. følges.

Sjåføren er ansvarlig for å ha gyldig sertifikat for bil og evt. henger som benyttes.

Sjåføren må selv dekke evt. parkeringsbøter, fartsbøter, eller andre utlegg som følger av brudd på lover/regler og/eller uriktig bruk av kommunal tjenestebil.

Bilansvarlige

De enheter og avdelinger med egen bilpark skal ha minst en eller ved behov flere bilansvarlige som skal se til at bilene er inne til renhold/overhaling etter fastsatt plan, og at nødvendig utstyr er på plass i bilene. Bilansvarlige skal også melde videre behov for reparasjon ved verksted, i.h.t sine lokale melderutiner (til den som er godkjent for å gjøre avtaler med verksted).

Kjørebok

Det skal føres kjørebok når bruk av tjenestebiler. I kjøreboka skal det noteres strekningen som er kjørt, bilens kilometerstand ved start og slutt av tur og det signeres på at det er kontrollert

for ikke synlige skader på bilen før utkjøring slik at skadeansvaret og ansvar for kilometerstand ikke pålegges feil person.

Oppdager man ny skade skal det meldes til bilansvarlig.

Bruker av bilene forplikter seg til å bruke og behandle bilene iht. instruksjonsbok, servicehefte og orientering fra leverandør. Dersom feil oppstår skal bilansvarlig kontaktes slik at ytterligere skade ikke oppstår. Bruker av bilen plikter å utvise orden og forsiktighet ved bruk av bilen. Bilen skal ryddes og ordnes etter bruk. Den enkelte sørger for at bilene har drivstoff nok til utkjøring påfølgende arbeidsdag. Bensin-/dieselkort merket registreringsnummeret oppbevares i bilene.

Vurderes skaffe digital løsning for dette.

Utlegg drivstoff

Dersom en har utlegg (parkering eller lignende) skal det skrives kjøreregning for dette. Drivstoffkortene i bilene skal kun benyttes til drivstoff, ikke parkering, innkjøp av ”veimat” eller liknende.

Skade på tjenestebil

Vegtrafikkloven

Bestemmelsene og pliktene ved trafikkuhell er ivaretatt i vegtrafikkloven § 12. Ved trafikkuhell skal føreren opptre i samsvar med vegtrafikkloven og trafikkreglene.

Skademelding

Ved skade skal skademelding fylles ut og leveres nærmeste leder som håndterer melding videre i.h.t sine lokale melderutiner. Dette for at leder skal ha oversikt over situasjoner som har betydning for helse- miljø- og sikkerhet i arbeidet.

Sørfold kommune har det økonomiske ansvaret ved skade, men dersom skade ikke rapporteres vil brukeren av bilen holdes personlig ansvarlig.

Når det gjelder evt. personskade er det den kollektive personforsikringsordningen etter

Hovedtariffavtalen og lov om yrkesskade som gjelder. Skademelding personskade sendes kommunens forsikringsselskap etter gjeldende rutiner.

Bruk av privat bil i tjeneste

Privat bil skal kun brukes dersom kommunal bil ikke er tilgjengelig.

Bruk av privat bil skal klareres av nærmeste leder. Ved behov kan det gjøres avtale om bruk av egen bil for en tidsbegrenset periode. Muligheten for samkjøring med andre arbeidstakere på samme oppdrag må undersøkes. Reiseregning skal leveres. Her skal det noteres formålet med turen og strekningen som er kjørt.

Sjåføren er ansvarlig for at bilen er i trafiksikker stand og innehar gyldig ansvarsforsikring. Sjåføren må selv dekke evt. parkeringsbøter, fartsbøter eller andre utlegg som følger av brudd på lover/regler og/eller uriktig bruk av privat bil.

Reglementet gjelder også privat tilhenger eller annet utstyr til bil.

Skade på privat bil brukt i tjeneste

Vegtrafikkloven

Bestemmelsene og pliktene ved trafikkuhell er ivaretatt i vegtrafikkloven § 12. Ved trafikkuhell skal føreren opptre i samsvar med vegtrafikkloven og trafikkreglene.

Skade privat bil

Dersom det skjer skade på private biler/andre kjøretøy som benyttes i tjenestekjøring for kommunen er det kjøretøyeiers forsikring som skal komme til anvendelse, så langt skaden ikke skal dekkes av andre, f.eks. skadevolder.

Når det gjelder evt. personskade er det den kollektive personforsikringsordningen etter hovedtariffavtalen og lov om yrkesskade som gjelder. Skademelding ved personskade sendes kommunens forsikringsselskap etter gjeldende rutiner. Det er alltid bilens forsikring som har primæransvaret. Når evt. erstatningsutmåling er klar ses dette ift tariffavtalens rettigheter.

Kommunens ansvar

Kommunen dekker ikke skade/bonustap. Kommunen dekker egenandel. Det er kun i de tilfeller det skjer en ekstraordinær skadehendelse på bilen som følge av at den ansatte etter avtale med leder har fraktet brukere/klienter/barn i egen bil at det kan vurderes om det er rimelig at slik kostnad dekkes. Det er en forutsetning at den ansatte har utvist nødvendig aktsomhet og fulgt gjeldende rutiner for transport av brukere/klienter/barn.

Skademelding skal fylles ut, og det skal skrives rapport om hendelsesforløpet
Skademelding sendes det forsikringsselskap bilen er forsikret i. Kopi av dette leveres til nærmeste leder. Skadetilfellet vurderes først av forsikringsselskapet bilen er forsikret i. Kommunen vurderer deretter om det er rimelig at kommunen skal dekke skade/bonustap/egenandel, om den ikke dekkes av forsikringen.

Spesielt om kommunens minibuss

Innspill fra ledere etter høringsrunde:

Det stilles krav om gyldig YSK for sjåfører som skal utføre transport av personer med kommunens minibuss.

Sjåføren er ansvarlig for:

- Straks å rapportere eventuelle skader og mangler på bussen til kommunalsjef teknisk/næring
- At alle bruker bilbelte og at passasjerer som sitter i rullestol under transporten er forsvarlig sikret

Iverksetting

Retningslinjene er drøftet med tillitsvalgte 13.05.2022. Endringsforslag fra tillitsvalgte er i stor grad tatt inn i dokumentet.

Vedtatt av kommunedirektør og iverksettes fra 15.5.2022. Evalueres og revideres første gang mai 2023. Ansvar for revisjon: Personal- og organisasjonsavdelingen.

3.0 Barnehagene

3.1 Kriterier for barnehagene

Trafikksikkerhet i barnehagene

- Barnehagens trafikkopplæring integreres som en del av omsorgs- og opplæringsarbeidet og nedfelles i barnehagens årsplan.
- Barnehagene stiller krav itl busselskap og drosjer om belter og trafikksikker atferd ved kjøp av transporttjenester.
- Barnehagens ansatte kjenner rutiner for håndtering av uforutsette faresituasjoner og hendelser på turer.
- Barnehagene har utarbeidet rutiner for å ivareta sikkerheten på turer til fots, med bil eller kollektivtransport.

Trafikkopplæring i barnehagene

- Barna lærer trafikkregler for fotgjengere.
- Barna lærer om bruk av sansene sine i trafikken.
- Barna lærer om bruk av bilbelte, sykkelhjelme og refleks.

Samarbeid mellom barnehage og hjem

- Barnehagene har rutiner for å ivareta barnas sikkerhet ved barnehagens parkeringsplass og port. Dette gjennomgås årlig med foreldre og ansatte.
- Barnehagen påvirker foreldrene til å sikre barna på vei til og fra barnehagen.
- Trafikksikkerhet og trafikkopplæring er årlig tema på foreldremøter.

3.2 Plan for trafiksikkerhet for barnehagene i Sørfold

Trafikk i barnehagen

Barna opplever trafikk på tur, når de drar til og fra barnehagen og de erfarer trafikk gjennom lek og observasjon av hva voksne gjør. under fagområdet «nærmiljø og samfunn» i rammeplanen er trafikk integrert.

«Gjennom arbeid med nærmiljø og samfunn skal barnehagen bidra til at barna utforsker ulike landskap, blir kjent med ulike institusjoner og steder i nærmiljøet og lærer å orientere seg og ferdes trygt»

Det legges føringer for at barnehagen arbeider med trafikkforståelse og trafiksikkerhet i hverdagen i årsplanen og som en del av våre HMS- rutiner.

Barnehagens nærmiljø

Alle barnehagene i Sørfold ligger trygt plassert i lite trafikkerte områder. Barnehagen har egne parkeringsplasser for ansatte og foresatte. Vi er mye ute på tur med barna. Både i skogen og langs veien.

Barnehagens plan for trafiksikkerhet

Mål- barna skal lære å orientere seg og ferdes trygt samt forebygging av ulykker.

Barnehagens personale skal:

- Gi grunnleggende trafikkopplæring til barn i barnehagen.
- Gjennomføre årlige foreldremøter med trafiksikkerhet som tema.
- Kjenne til krav til transportmidler om belter og trafiksikkerhet.
- Kjenne til rutiner for å ivareta sikkerhet på turer, til fots, bil og kollektivtransport.
- Ha kunnskap til rutiner for håndtering av uforutsette faresituasjoner på tur.
- Skal ha beredskapsplan for barn som blir borte mens en er på tur og ved ulykke på tur.
- Risikovurdere barnehagens turområder.

Trafikkopplæring for barna i barnehagen:

- Trafikkregler for fotgjengere. (Lære trafiksikkerhet ut ifra sine forutsetninger og få en begynnende trafikkforståelse)
- Bruk av refleks. (Barna lærer om hvorfor det er viktig å bruke refleks i trafikken)
- Bruk av hjelm. (barna vet hvorfor det er viktig å bruke hjelm på tohjuls sykkel)
- Ha et naturlig forhold til å være sikret i bil (Lære om viktigheten av å være sikret i bil)

Rutiner for turer til fots utenfor barnehagens område:

- Alle ansatte skal ha oppdatert førstehjelpskurs annen hvert år.
- Det skal gjøres risikoanalyse før tur.
- Alltid en voksen først.
- Barna skal enten gå to og to eller på rekke.
- Vi skal alltid gå inntil siden av veien med en voksen ytterst.
- Ikke springe langs veien.
- Før tur skal barna vite hva de skal gjøre når det kommer bil. Husk når vi skal over fotgjengerfelt; sørg for at det ikke bare er første bil som stopper, men også de som kommer etterpå.
- Tellerutiner underveis.
- Si ifra til de andre hvor dere går. Husk å ta med telefon! Telefonliste til barnehagen/styrer og foresatte ligger på telefonen.
- Ta med førstehjelpsutstyr!
- Bruk refleksevest ved ferdsel langs vei.

Rutiner for transport i privatbiler:

- Det er ikke tilrådelig å bruke privatbiler med foreldre eller ansatte som sjåfører. Unntak for særskilte grunner som er: barn som skal ledsages til legeundersøkelse ved mistanke om overgrep, barn som skal ledsages til avhør ved barnehuset.
- Barn som skal fraktes i privat bil, skal sikres etter gjeldene forskrifter. Det skal også gis skriftlig samtykke fra foresatte i utvidet helseattest.

- Barna skal ha med seg bilstoler hjemmefra. Foresatte har ansvar for at setet er godkjent og er i forsvarlig stand.
- Sjøføren er ansvarlig for at: barneseter er riktig montert, barna er riktig sikret, bilen er i forskriftmessig stand, en selv er skikket til å kjøre bil og en selv følger trafikkreglene.

Turer med kollektivtransport/maxi taxi:

- Om barnehagen bestiller buss eller annen transport til tur skal vi kreve transportmiddel med godkjent sikkerhetsutstyr og bilbelte.
- Barna får ikke leke på busstoppet, men stå rolig sammen med voksne til bussen har stanset.
- Barna skal telles før vi går inn. Dette meldes fra til den som er ansvarlig for turen. Barna telles på nytt når vi går av, for å sikre at ingen er igjen.

Rutiner for uforutsette hendelser på tur

Når et barn blir borte på tur:

- Sett umiddelbart i gang letingen.
- En voksen blir i barnegruppa og holder de samlet.
- Kontakt styrer og barnehage.
- Følg videre prosedyre for «når barn blir borte».
- Få oversikt over situasjonen.
- Hvor ble barnet sist sett?
- Organiser systematisk leting.
- Hvis dere ikke finner barnet på området, send ut to stykker for å lete i nærområdet.
- Hvis barnet ikke er funnet etter 5 minutter; ring politi 112 lokalt 02800.
- Ring foresatte
- Ring kommunalsjef
- Ikke slutt å lete.

Ulykke på tur:

- Ansatte har kjennskap til førstehjelp, herunder hjerte/lungeredning.
- Avdekke hva slags tilstand barnet er i. Vurdere om det behov det er behov for legehjelp. Ved alvorlig ulykke kontaktes 113.
- Styrer kontaktes, som deretter kontakter foresatte.
- Den som eventuelt følger barnet til lege, blir så lenge det er behov for det, og minst til en av barnets pårørende har kommet.
- Det skrives en skademelding.

- Husk å ta vare de resterende barna og snakk med dem om hendelsen.

Foreldresamarbeid

Det er avgjørende å legge til rette for et godt foreldresamarbeid om læringsmiljøet til barna. Veien til barnehagen, parkeringsplass og nærmiljøet til barnehagen er en del av læringsmiljøet. Det stilles krav til foreldre om å sikre barn på vei til og fra barnehagen. Foreldre informeres årlig på foreldremøte om trafikksikkerhetsarbeidet i barnehagen. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldrene og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling.

Mål for foresatte:

- Barna skal sikres i bil til og fra barnehagen etter gjeldende forskrifter
- Foreldre og barn bruker bilbelte/sikringsutstyr
- Foreldre og barn bruker refleks
- Foreldre og barn bruker hjelm når de sykler
- Foreldrene er gode rollemodeller

Sikkerhet ved parkeringsplass og port:

- Foreldre, ansatte og andre holder lav fart inn i området.
- Det er ikke lov å la bilen stå på tomgang ved levering/henting.
- Alle barn skal være sikret etter gjeldende regler i bil.
- Ta alltid barna sist ut av og først inn i bilen.
- Alle barn skal gå i følge med en voksen på parkeringsplassen.
- Bilene skal rygges inn på parkeringsplassen.
- Porten til barnehagen må til enhver tid være lukket.
- Gå foran, ikke bak, bilene så langt det lar seg gjøre.
- Barn og voksne må ha på refleks når det er mørkt.
- Bilruter skal være fri for dugg, snø og is slik at man har god oversikt.

4.0 Skolene

4.1 Kriterier for skolene

Trafikksikkerhet i skolen generelt

- Skolene gir, i samarbeid med FAU, anbefalinger til foresatte om sykling til skolen.
- Skolene har utarbeidet rutiner for å ivareta sikkerheten på turer til fots, på sykkel, i bil og med kollektivtransport i skolens regi
- Newtonrommet har utarbeidet rutiner for ekskursjoner

Trafikkopplæring i skolen

- Skolen har integrert trafikkopplæring i lokal læreplan/årsplan i tråd med Kunnskapsløftets kompetansemål.

Samarbeid mellom skole og hjem

- Skolens læreplan for trafikk er årlig tema på foreldremøter.
- Foreldre blir involvert i skolens trafikksikkerhetsarbeid for eksempel gjennom foreldrenes arbeidsutvalg (FAU).

Følgende dokumentasjon er vedlagt:

4.2 Trafikksikkerhetsarbeid Nordsia oppvekstsenter

Rutiner beskrevet nedenfor gjelder skole. Barnehagen følger felles retningslinjer som er utarbeidet for barnehagene i Sørfold.

Bakgrunnsinformasjon

Nordsia oppvekstsenter er lokalisert helt nord i Sørfold kommune. Vi har for tiden 6 barn i barnehagen og 10 elever fra 1.-10. trinn på skolen.

Elevene kommer fra Mørsvikbotn, Styrkesnes, Elvkroken, Kobbelv, Engan.

Det er lang vei til skolen for alle elever, så alle følger ordinær skoleskyss.

Den er organisert med en buss fra Mørsvikbotn som kjører via Storeidet, Kobbelveid, Engan og til skolen.

Den andre skyssen går fra Styrkesnes til skolen.

Vi har egen parkeringsplass for biler, slik at ingen kjører inn på skolens område.

Avtaler foresatte

Når nytt skoleår starter informeres det på foreldremøter om skyss for elevene. Alle foresatte blir bedt om å skrive under på et skriv der de tillater at lærere kan ta med elevene i private biler.

Sykkelopplæring.

Den viktigste sykkelopplæring foregår fra 1.-7. trinn. Da er elevene samlet på egne temadager der det fokuseres på sikkerhet, ferdigheter, fysisk kontroll av sykler og sykkelprøver.

Foresatte frakter da syklene til skolen slik at dette kan gjennomføres.

I etterkant av dette gjennomføres det egne sykkeldager/turdager.

Her er sikkerhet og ferdigheter viktig.

Foresatte involveres ved behov.

Ingen elever sykler til/fra skolen.

Lenker til undervisningsopplegg:

<https://www.naturfag.no/uopplegg/vis.html?tid=640952>

<https://www.tryggtrafikk.no/skole/undervisningsmaterieell/4-7-trinn/>

<https://www.tryggtrafikk.no/skole/>

Samarbeid mellom skole og hjem

I august/september er det fast fellesmøte mellom skolen og alle foresatte. Da blir også trafikksikkerhet tatt opp. Selv om ingen elever sykler til skolen, er det viktig at de har den kunnskapen, og de ferdighetene som trenges, for at de skal kunne klare seg i trafikken.

Trafikksikkerhet i skolen

1. Skolen stiller krav til busselskap og drosjer om belter og trafikksikker atferd ved kjøp av transporttjenester.
2. Skolens ansatte kjenner rutiner for håndtering av uforutsette faresituasjoner og hendelser på turer.
3. Skolen har utarbeidet rutiner for å ivareta sikkerheten på turer til fots, med bil eller kollektivtransport.

4.2.1 Skolens plan for trafikksikkerhet

Mål: Elevene skal lære seg å orientere seg og ferdes trygt samt forebygging av ulykker.

Skolens personale skal:

- Gi grunnleggende trafikkopplæring til elever på skolen.
- Gjennomføre årlige foreldremøter med trafikksikkerhet som tema.
- Kjenne til krav til transportmidler om belter og trafikksikkerhet.
- Kjenne til rutiner for å ivareta sikkerhet på turer, til fots, bil og kollektivtransport.
- Ha kunnskap til rutiner for håndtering av uforutsette faresituasjoner på tur.
- Skal ha beredskapsplan for elever som blir borte mens en er på tur og ved ulykke på tur.

Trafikkopplæring for elever i skolen

- Trafikkregler for fotgjengere. (Lære trafikksikkerhet ut ifra sine forutsetninger og få en begynnende trafikkforståelse)
- Bruk av refleks. (Elevene lærer om hvorfor det er viktig å bruke refleks i trafikken)
- Bruk av hjelm. (elevene vet hvorfor det er viktig å bruke hjelm på sykkel)
- Ha et naturlig forhold til å være sikret i bil (Lære om viktigheten av å være sikret i bil)

Rutiner for turer til fots utenfor skolens område

- Alle ansatte skal ha oppdatert førstehjelpskurs annen hvert år.
- Det skal gjøres risikoanalyse før tur.
- Vi skal alltid gå inntil siden av veien med en voksen ytterst.
- Ikke springe langs veien.
- Før tur skal elevene vite hva de skal gjøre når det kommer bil. Vi lærer også om fotgjengerfelt selv om det ikke finnes på Nordsia.
- Si ifra til de andre hvor dere går. Husk å ta med telefon! Telefonliste til rektor og foresatte ligger på telefonen.
- Ta med førstehjelpsutstyr!
- Bruk refleksvest ved ferdsel langs vei

4.2.2 Rutiner for turer til fots, med sykkel, bil og kollektivtransport

Til fots

Alle elever skal være riktig kledd med egnet fottøy når vi går på tur. Det gjelder enten vi går i terreng eller vi går på vei.

Når vi går på vei skal elevene ha på seg synlige vester, og lærer har ansvar for å følge opp at de er korrekt utstyrt og at de følger avtalene.

Med sykkel

Det er påbudt med hjelmbruk for alle barn og voksne.

Alle skal ha sykler som er godkjent for bruk i trafikken.

Med bil

Bilene elevene skal sitte på skal være godkjent uten mangler som påvirker trafikksikkerheten.

Elevene skal ha på setebelter.

Det skal brukes bilstoler/puter i henhold til forskriftene.

Kollektivtransport

Alle skal bruke setebelte.

Alle skal sitte i ro i bussen.

Elever skal rette seg etter det lærere/andre voksne og bussjåfør sier.

Dette skal behandles i rådsorgan ved skolen hver høst.

4.2.3 Årsplan trafiksikkerhet, alle klassetrinn

Uke nr	Tema
17	Ansvar i trafikken. Trafikkregler for gående, syklende og bilførere
18	Oppførsel på skolebussen. Bruk av refleks og refleksvest. (vi tar ansvar sammen side 182)
19	Vi har sykkelløype på idrettsbanen.

Arne-Harry Nilsen, rektor

4.3 Trafikksikkerhetsarbeid – Røsvik skole

- ✓ Skolen gir, i samarbeid med FAU, anbefalinger til foresatte om sykling til skolen.
 - Hjelm er påbudt.
 - Oppfordring til foreldre om å ikke skysse elever med bil, slik at trafikkbildet blir lettere for syklister å lese.
 - Besøk til Bratten for å lære trafikkregler i et større trafikkmiljø.
 - Øve på å sykle i gymtimene, både på sparkesykkel og tråsykkel.
 - Oppmuntre foresatte til å se at sykkel er i god teknisk stand.
 - Anbefaling i forhold til alder:
 - Oppfordre foresatte til å vente med å la elevene sykle til skolen før de har nok kunnskaper om trafikk.

✓ Skolen har utarbeidet rutiner for å ivareta sikkerheten på turer til fots, på sykkel, i bil og med kollektivtransport i skolens regi.

Disse er:

- Kollektivtransport
 - Bussvettaksjonen
 - Må stå ved samfunnshuset mens de venter på buss. Bussvakt.
 - Følge reglene som gjelder i buss, sitte i setet, bruke setebelte
 - Til fots
 - Gå samlet
 - Gå på riktig side av veien
 - Se til begge sider før vi krysser veien
 - Voksne følger elevene
 - Refleksvester for småtrinnet i mørketiden
 - Bil
 - Skjema for personbil der fører garanterer at bilen er i sikkerhetsmessig stand
 - Skriftlig tillatelse fra foresatte for å ta elever i privat bil
 - Forskriftsmessig sikring i bil
 - Sykkel
 - Hjelm
 - Foresatte anbefales å holde elevens sykkel i forskriftsmessig stand
 - Sykle på høyre side av veien
 - Stoppe når det kommer biler
 - Vi sykler på vei med lite trafikk
 - Voksen først og sist
- ✓ Skolen har gode rutiner for at planene blir fulgt av de ansatte.
- Internrutiner gjennomgås på planleggingsdager.

4.3.1 Trafikkopplæringen i skolen

✓ Skolen har integrert trafikkopplæring i lokal læreplan/ årsplan i tråd med Kunnskapsløftets kompetansemål.

- 1-4. kl. Integrert i årsplan i gym
- Arbeid med trafikkopplæring. For eksempel beintøft, bussvettaksjon M-trinn

4.3.2 Samarbeid mellom skole og hjem

✓ Skolens læreplan for trafikk er årlig tema på foreldremøte.

- 1-4 opplyses på ukeplan hvilke mål vi arbeider med.

- Oppfordre foreldre til å gjøre seg kjent på skolens hjemmeside. Der ligger ulike dokumenter
- ✓ Foreldre blir involvert i skolens trafikksikkerhetsarbeid for eksempel gjennom Foreldrenes arbeidsutvalg (FAU).
 - Skolen har en skole-hjem gruppe som samarbeider tett.
 - SU har trafikksikkerhet som fast tema

4.3.3 Årshjul – trafikksikkerhet samarbeidsfora

Råd/ Utvalg	Når	Ansvarlig innkalling og sakliste	Faste saker	Skrive referat	Event
Elevråd	Sept	Elevråds- kontakt fra personalet NN	<ul style="list-style-type: none"> • Trafikksikkerhet på skoleveien. Minne om bruke refleksevest og hjelm. 	Sekretær i elevrådet	
Foreldre-møter	Sept	Kontakt-lærerne	<p>Småtrinnet: Trafikksikkerhet på skoleveien. Refleksevest. Hjelm. Bussvett.</p> <p>Mellomtrinn: Trafikksikkerhet på skolevei. Bruk av refleks og hjelm. Bussvett.</p> <p>Ungdomstrinn: Trafikksikkerhet på skolevei. Bruk av refleks og hjelm. Også på el.sparkesykkel. Bussvett.</p>	Kontakt-lærerne	
SU/SMU	mars	Leder i SU/SMU	Trafikksikkerhet. Elevenes skolevei. Gatelys, busstopper, skilting m.m	Sekretær	
Inn-skriving Høstens 1.kl	mai	Kontaktlærer 1.kl i samarbeid med rektor, bhg, neste års 1.kl kontaktlærer og kontaktperson på SFO	Informasjon om trafikksikkerhet på skolevei. Hjelmbruk sykkel og sparkesykkel. Ferdigheter som kreves før sykling til skolen.		Sam-arbeid med Løkta

4.3.4 Årsplan småtrinn gym med trafiksikkerhet

Mnd	Læremål etter 2. og 4. trinn	Ukenr	Aktivitet
Aug	2. kl: Øve på trygg ferdsel i trafikken 4. kl: Forstå og følge regler i trafikken	35 ute	Sykle i skolegården
Sept	2. kl: Øve på trygg ferdsel i trafikken 4. kl: Forstå og følge regler i trafikken	36 og 37 ute	Sykle i skolegården Bratten?/ Sykle til fortet?

Trude Gleinsvåg, rektor

4.4 Trafikksikkerhetsarbeid Straumen skole

Bakgrunnsinformasjon

Straumen skole er på Straumen i Sørfold kommune. 143 elever fra 1.-10. trinn på skolen. Elevene kommer fra Aspenes, Fauske, Djupvik og Straumen.

Det er lang vei til skolen for elever Aspenes, Fauske, Djupvik, så de følger ordinær skoleskyss.

Vi har egen parkeringsplass for biler, slik at ingen kjører inn på skolens område foruten varetransport.

Avtaler foresatte

De foresatte har ansvar for at elevene kan sykle på skolen.

Oppfordre foresatte til å vente med å la elevene sykle til skolen før de har nok kunnskaper om trafikk.

4.4.1 Sykkelopplæring.

Den viktigste sykkelopplæring foregår fra 3.-7. trinn. Da er elevene samlet på egne temadager der det fokuseres på sikkerhet, ferdigheter, fysisk kontroll av sykler og sykkelprøver.

I etterkant av dette gjennomføres det egne sykkeldager/turdager.

Her er sikkerhet og ferdigheter viktig.

Foresatte involveres ved behov.

Elever fra Straumen kan sykle til/fra skolen.

Lenker til undervisningsopplegg:

<https://www.naturfag.no/uopplegg/vis.html?tid=640952>

<https://www.tryggtrafikk.no/skole/undervisningsmaterieell/4-7-trinn/>

<https://www.tryggtrafikk.no/skole/>

4.4.2 Samarbeid mellom skole og hjem

I august/september er det fast fellesmøte mellom skolen og alle foresatte. Da blir også trafikksikkerhet tatt opp..

4.4.3 Trafikksikkerhet i skolen

1. Skolen stiller krav til busselskap og drosjer om belter og trafikksikker atferd ved kjøp av transporttjenester.
2. Skolens ansatte kjenner rutiner for håndtering av uforutsette faresituasjoner og hendelser på turer.
3. Skolen har utarbeidet rutiner for å ivareta sikkerheten på turer til fots, med bil eller kollektivtransport.

4.4.4 Skolens plan for trafikkikkerhet

Mål- elevene skal lære seg og orientere seg og ferdes trygt samt forebygging ulykker.

Skolens personale skal:

- Gi grunnleggende trafikkopplæring til elever på skolen.
- Gjennomføre årlige foreldremøter med trafikkikkerhet som tema.
- Kjenne til krav til transportmidler om belter og trafikkikkerhet.
- Kjenne til rutiner for å ivareta sikkerhet på turer, til fots, bil og kollektivtransport.
- Ha kunnskap til rutiner for håndtering av uforutsette faresituasjoner på tur.
- Skal ha beredskapsplan for elever som blir borte mens en er på tur og ved ulykke på tur.

Trafikkopplæring for elever i skolen

- Trafikkregler for fotgjengere. (Lære trafikkikkerhet ut ifra sine forutsetninger og få en begynnende trafikkforståelse)
- Bruk av refleks. (Elevene lærer om hvorfor det er viktig å bruke refleks i trafikken)
- Bruk av hjelm. (elevene vet hvorfor det er viktig å bruke hjelm på sykkel)
- Ha et naturlig forhold til å være sikret i bil (Lære om viktigheten av å være sikret i bil)

Rutiner for turer til fots utenfor skolens område

- Alle ansatte skal ha oppdatert førstehjelpskurs tredje hvert år.
- Det skal gjøres risikoanalyse før tur.
- Vi skal alltid gå inntil siden av veien med en voksen ytterst.
- Ikke springe langs veien.
- Før tur skal elevene vite hva de skal gjøre når det kommer bil. Vi lærer også om fotgjengerfelt.
- Si ifra til de andre hvor dere går. Husk å ta med telefon!
- Ta med førstehjelpsutstyr!
- Bruk refleksvest ved ferdsel langs vei

Rutiner for turer til fots, med sykkel, bil og kollektivtransport

Til fots

Alle elever skal være riktig kledd med egnet fottøy når vi går på tur. Det gjelder enten vi går i terreng eller vi går på vei.

Når vi går på vei skal elevene ha på seg synlige vester, og lærer har ansvar for å følge opp at de er korrekt utstyrt og at de følger avtalene.

Med sykkel

Det er påbudt med hjelmbruk for alle barn og voksne.
Alle skal ha sykler som er godkjent for bruk i trafikken.

Med bil

Bilene elevene skal sitte på skal være godkjent uten mangler som påvirker trafikksikkerheten.
Elevene skal ha på setebelter.
Det skal brukes bilstoler/puter i henhold til forskriftene.

Kollektivtransport

Alle skal bruke setebelte.
Alle skal sitte i ro i bussen.
Elever skal rette seg etter det lærere/andre voksne og bussjåfør sier.

Dette skal behandles i rådsorgan ved skolen hver høst.

4.4.5 Årsplan trafikksikkerhet, alle klassetrinn

Tema
Ansvar i trafikken. Trafikkregler for gående, syklende og bilførere
Oppførsel på skolebussen. Bruk av refleks og refleksvest.
Vi har sykkeløype på idrettsbanen.

Rita Rønnebu
Rektor

4.5 Regler for å bruke el-sparkesykkel og andre små elektriske kjøretøy

Fra Trygg Trafikk:

<https://www.tryggtrafikk.no/el-sparkesykkel/regler-for-a-bruke-elsparkesykkel-og-andre-sma-elektriske-kjoretoy/>

Sørfold kommune vil utarbeide utfyllende regler for dette høsten 2022.

Reglene gjelder for: Elsparkesykkel (el-sparkesykkel), hoverboard, segway, airwheel, elektrisk skateboard, løperhjul – kjært barn har mange navn. Fra våren 2022 blir elsparkesykkel og andre små elektriske kjøretøy klassifisert som liten elektrisk motorvogn.

Det betyr at du har et større ansvar overfor fotgjengere når du ferdes i trafikken med disse kjøretøyene.

Regler som gjelder i dag:

- Kun én person er tillatt på kjøretøyet – fører risikerer kr 3 000,- i bot dersom dette brytes.
- Krav til hastighetssperre slik at 20 km/t er maks fart, uansett hvor du kjører (det gjelder også på privat eiendom)
- Maks 6 km/t når du passerer andre på fortauet. Det vil si gangfart.

Noen viktige regler du må huske på:

- Du har vikeplikt for biler og syklister fra høyre; du skal ikke være til hinder for dem. Når du må vike, vis dette ved å senke farten eller stanse. Dette gjelder ikke når noe annet er skiltet, for eksempel en forkjøringsvei.
- Du har vikeplikt for biler og andre kjøretøy i veibanen når du kjører små elektriske kjøretøy i fotgjengerfeltet. Det betyr at du må stoppe og vente til det er klart eller til bilene stopper før du kan krysse gangfeltet.
- Går du av og triller kjøretøyet over et fotgjengerfelt, skal bilene stoppe for deg.
- Er det for mange på fortauet til at du kan passere, gå av og trill kjøretøyet eller kjør ut i veibanen.
- Du må stoppe for rødt trafikklys når du kjører i veibanen.
- Bryter du trafikkreglene, kan du bli bøtelagt med et forenklet forelegg. Er lovbruddet alvorlig, kan du bli anmeldt.

Regler som gjelder fra 15.6.2022:

- 12 års aldersgrense
- Påbudt med hjelm for barn under 15 år
- 0,2 promillegrense
- Omklassifisering til liten elektrisk motorvogn
- Formildende regler for tap av førerrett» ved kjøring i ruspåvirket tilstand

I tillegg er det vedtatt krav til ansvarforsikring, som trer i kraft fra september for utleiebransjen og fra neste år for privateide el-sparkesykler.

Frem til de nye reglene trer i kraft vår/sommer 2022, er små elektriske kjøretøy definert som sykkel. For å lære mer om trafikkreglene for syklister kan du lese mer om det her:

De viktigste sykkelreglene

Å bruke elsparkesykkel eller andre små elektriske kjøretøy medfører høy risiko både for deg selv og andre. Vis hensyn – ta ingen sjanser!

4.6 Skoleskyss grunnet trafikkfarlig vei

Opplæringslovens kapittel 7 omhandler elevers rett til skoleskyss.

Skyssgrensen er 2 km for elever på 1.trinn og 4 km for elever på 2.-10.trinn.

I tillegg har elevene rett på skyss dersom skoleveien er særlig farlig eller vanskelig.

Utdanningsdirektoratet (Udir-3-2009) presiserer at elever som ferdes i trafikken alltid vil være utsatt for en viss fare og at vilkåret ”særlig farlig” i §7-1 må forstås som en fare utenom det vanlige.

Vurderingene må derfor bygge på en konkret beskrivelse av veien sett opp mot det enkelte barns forutsetning for å klare disse utfordringene.

Hva er en «særlig farlig eller vanskelig» skolevei?

Kilde: <https://www.udir.no/regelverkstolkninger/opplaring/Skoleskyss/udir-2-2019-retten-til-skyss1/2.-nar-har-eleven-rett-pa-skoleskyss/2.2-sarlig-farlig-eller-vanskelig-skolevei/>

Barn som oppholder seg i trafikken vil alltid være utsatt for en viss fare, og det kan ofte være vanskelig for barn å forholde seg til trafikk. For å få rett til gratis skoleskyss må det foreligge en «særlig risiko». Dette betyr at trafikktutfordringene på veien er større enn det kan forventes at eleven mestrer.

Ved vurderingen av om veien er «særlig farlig eller vanskelig», må det gjøres en objektiv og en subjektiv vurdering.

- Objektiv vurdering: Kartlegge alle relevante forhold ved veien og trafikkforholdene og vurdere om dette er «særlig farlig eller vanskelig»
- Subjektiv vurdering: Vurdere om den enkelte eleven har forutsetninger for å ta seg forsvarlig frem i det aktuelle trafikkbildet.

Momenter i den objektive vurderingen:

Momenter som kan være aktuelle i denne vurderingen er bl.a. fartsgrense, trafikk tetthet, tilrettelegging for fotgjengere, bredde på veien, sikt, gangfelt, belysning og veikryss.

Det er viktig å huske på at veiforholdene kan endre seg i ulike årstider (lys/sikt, føre og brøyting). Dette kan føre til at en elev får en farlig eller vanskelig skolevei deler av året.

Selv om den korteste veien til skolen er farlig eller vanskelig, kan det være andre veier som ikke er farlige/vanskelige og som heller ikke gjør at skoleveien blir så lang at den utløser rett til skyss. Kommunen kan også velge å sette inn andre tiltak, f.eks. tilsyn, som gjør at veien ikke vil være særlig farlig eller vanskelig.

Momenter i den subjektive vurderingen:

Barnets alder, utvikling, syn og hørsel er eksempler på momenter som kan være sentrale i denne vurderingen.

Spørsmålet er om det er forhold ved eleven som gjør at veien blir «særleg farleg eller vanskeleg» for denne eleven. Vurderingen vil ha nær sammenheng med hensynet til barnet beste etter Grunnloven § 104 og barnekonvensjonen art. 3 nr. 1. Det står mer om hensynet til barnets beste og retten til å bli hørt.

Innhente informasjon

Kommunen vil i de fleste tilfeller ha kompetanse i f.eks. teknisk etat til å vurdere forholdene på veien selv. Dersom kommunen har vanskeligheter med å vurdere om en vei er «særleg farleg eller vanskeleg», kan de be om hjelp fra andre etater. Politiet kan ha relevant informasjon om ulykkesstatistikk og Statens vegvesen kan ha informasjon om trafikk tetthet. Noen kommuner ber også om hjelp fra Trygg Trafikk.

Rutiner i Sørfold kommune for vurdering av skoleskyss ved trafikkfarlig skolevei

- Foresatte eller skolen sender informasjon/søknad til kommunen v/kommunalsjef drift.
- Søknaden begrunnes.
- Kommunalsjef drift behandler søknaden etter å ha innhentet dokumentasjon fra skole, teknisk eller politiet. Kommunalsjef skriver forslag til kommunalt vedtak. Vedtak godkjennes av kommunedirektør da dette ikke er delegert i kommunens delegasjonsreglement.
- Ved innvilget skoleskyss organiserer skolen i samråd med fylkeskommunen som ansvarlig for skoleskyss, hvordan skyssen skal innrettes.

4.7 Regler for turer i skole og barnehagers regi

Forarbeid

Arbeidslag / trinn sørger for å:

- Gå gjennom eventuelle tidligere vurderinger av tilsvarende aktivitet før planlegging og organisering av opplegget. Gi informasjon til hjemmet.
- Minimum 2 voksne har ansvar for hver gruppe. De ansvarlige for hver gruppe avtaler den enkeltes oppgaver.
- En voksen fra hver gruppe skal ta med førstehjelpsutstyr og mobiltelefon.
- Ansvarlig voksen tar med elevliste med telefonnummer til foresatte.
- Ha oversikt over antall elever!
- Gi beskjed til inspektør / kontoret i god tid i før utflukten/turen.

Buss

Som lærer skal du ha fokus på følgende punkter:

- Informer elevene om hvordan de skal oppføre seg på stoppested og om bord i bussen.
- Ha full oversikt over avreisetidspunkt, reisemål og tidspunkt for retur.
- Påse at tidspunktene blir overholdt, og at elevene holder seg samlet.
- Pass på at elevene sitter i ro i setene og bruker sikkerhetsbelte under hele turen.
- Plasser deg i bussen slik at du kan følge med elevene, og gripe inn ved avvikende atferd.
- Ta en runde i bussen etter at elevene har gått av for å ta deg av gjenglemte gjenstander, søppel mm..(Børre buss).
- Hjelp elevene / sjåføren med lasting / lossing av bagasje.

Ditt ansvar som elev:

- Vær presis, både ved avreise og retur.
- Stå i ro på stoppestedet når bussen kommer.
- Gå rolig inn i bussen, sett deg i setet og spenn på deg sikkerhetsbeltet.
- Sitt i ro under hele turen.
- Bruk «innestemme» når du skal kommunisere med andre i bussen.
- Ikke spis eller drikk i bussen.
- Sjekk at du får med deg alle eiendelene dine (inkludert søppel) når du forlater bussen.
- Se deg godt for dersom du skal krysse veien etter at du har gått av bussen.

På skitur, sykkeltur eller fottur

- Når vi går på tur skal det alltid være en voksen som går først og en voksen som går sist.
- Hvis en tur går langs trafikkert vei vurderer vi alltid om vi skal repetere reglene for god ferdsel i trafikken som fotgjenger, samt hvordan man krysser en vei. Dette skal repeteres minst en gang hvert skoleår. 1. og 2. trinn bruker refleksvest.
- Når elever skal i akebakker eller lignende, er det svært viktig at de som har ansvar for gruppen har vurdert forholdene nøye først. De voksne skal være på plass i bakken før aktiviteten startet (øverst, nederst og eventuelt i bakken).
- Elever som står slalåm / snowboard skal ha hjelm.

- Elever som skal sykle skal ha sykkelhjelm, og en sykkel som tilfredsstiller kravet til en fungerende sykkel. En voksen sykler først, og en til sist.

Ved vann

- Bading skal kun foregå når en voksen med gyldig livredningsprøve er tilstede.
- Voksen med gyldig livredningsprøve skal ikke selv være i vannet under oppsyn med elever, og skal ikke ha ansvar for flere enn 15 elever samtidig.
- Elevene skal ha skriftlig tillatelse hjemmefra.
- Elevene skal ha lært badevettreglene.

- **Ved eventuelle skader skal foresatte kontaktes umiddelbart.**
- **113 ringes alltid først dersom skaden er alvorlig!**
- **Kontoret underrettes deretter.**

5.0 Kultur

5.1 Kriterier for Kulturavdelingen

- Kommunen stimulerer frivillige lag og foreninger til å innarbeide retningslinjer for sikker transport innenfor egen virksomhet.

5.2 Kommunens påvirkning lag og foreninger om trafiksikkerhet

På kontaktmøte for kulturlivet 21. mars 2022 informerte Kulturavdelingen lag og foreninger om trafiksikkerhetsarbeidet, noe som også ble informert om i invitasjonen til møtet.

Det er utarbeidet standard retningslinjer (mal se nedenfor) for sikker transport i lag og foreninger. Malen sendes til de respektive lagenes leder med anmodning om å tilpasse disse til lagets virksomhet og vedta dem i styret.

Ved kunngjøring av årets søknadsrunde for kulturmidler, formidlet kommunen samme oppfordring.

Når Kulturavdelingen mottar tilbakemelding fra foreningene om at de har vedtatt sine retningslinjer for sikker transport, lages en artikkel på kommunens hjemmeside om dette.

Mal retningslinjer for sikker transport i lag og foreninger:

5.3 Retningslinjer for sikker transport, lag og foreninger

Disse retningslinjene skal bidra til at:

- Aktiviteter i foreningens regi skal oppleves som sikre for alle medlemmer og deres foresatte.
- Trafiksikkerheten ivaretas av og for medlemmene. Dette gjelder til og fra aktiviteter, og når foreningen er ute på reiser.

Retningslinjene tar for seg det personlige ansvar hvert medlem/foresatte har, og det ansvaret foreningen til enhver tid har for tilrettelegging av aktivitetene.

Gående til og fra aktivitet og arrangement:

- Vi velger fortau, gang- og sykkelstier der disse finnes
- Alle oppfordres til bruk av refleks eller refleksvest på vei til og fra trening, møter og øvelser
- Ved aktivitet utendørs i mørke, bruker vi refleksvester

Syklende til og fra aktivitet og arrangement:

- Alle bruker hjelm
- Vi velger gang- og sykkelstier der det er mulig
- Vi går av sykkelen når vi krysser fotgjengerfelt
- Vi bruker lys foran og bak ved ferdsel i mørke
- Sykkelen har signalklokke

- Vi bruker refleksvest når vi sykler i mørket
- Barn bør ha fått sykkelopplæring på skolen før de begynner å sykle til treninger og øvelser

Kjørende til og fra aktiviteter og arrangement:

- Vi kjører aktpågivende og viser sunne holdninger i trafikken
- Sjøføren passer på at kjøretøyet er i forskriftmessig stand
- Vi beregner god tid på reisen
- Sjøføren respekterer trafikkregler og skilting langs veien. I en stresset hverdag kan man være sent ute; husk å hold fartsgrensen!
- Sjøføren benytter handsfree ved bruk av telefon under kjøring
- Sjøføren påser at alle i bilen er fastspent med setebelte
- Vi unngår så langt det er mulig å rygge på parkeringsområde
- Vi påser at bilen alltid står slik til, at passasjerer kan gå trygt ut og inn
- Vi prøver å unngå å bruke unge sjåførere
- Øvelseskjøring foregår ikke ved kjøring til aktiviteter og arrangementer

Ved bruk av privatbil

- Pek ut turlleder som organiserer turen og har ansvar for kjøreliste.
- Sørg for at det er biler nok til antall passasjerer.
- Kjøretøy som benyttes skal være i forskriftsmessig og i forsvarlig stand.
- Ha et fast klokkeslett for frammøte og avreise.
- Beregne tilstrekkelig tid.
- Sjøførene oppfattes som forbilder. Overhold derfor trafikkregler og fartsgrenser.
- Sjøførene skal ha hatt sertifikat for bil sammenhengende i minst 5 år.
- Påse at sikkerhetsutstyr i bilen brukes.
- Stresset kjøring gjør også passasjerer i bilen stresset.
- Husk at løse gjenstander i bilen er farlige ved bråstopp.
- Legg inn stopp på lange reiser.
- Alkohol og trafikk er uforenlig - Husk dagen derpå!

Krav til transportselskap/sjøfører og reiseleders ansvar ved innleie av buss

- Bussen skal være utstyrt med trepunkts-setebelter
- Det skal være minst mulig løst utstyr i bussen
- Bagasjen skal være sikret
- Sjøføren skal benytte handsfree ved bruk av telefon under kjøring
- Reiseleder kjenner til ovennevnte krav til sjåfør/busselskapet
- Reiseleder passer på at alle sitter fastspent
- Reiseleder påser stopp undervegs
- Reiseleder påser at alle viser forsiktighet ved av- og påstigning
- Reiseleders og sjåførens anvisninger følges under turen
- Finn egnede plasser hvor det er tillatt å parkere, og i god avstand til veien.

Ved større arrangementer:

- Foreningen stiller med egne synlige parkeringsvakter
- Parkeringsvaktene dirigerer og passer på trygg ferdsel ved arrangementsstedet

- Parkeringsvaktene skal også sikre lett ankomst for utrykningskjøretøy

Slik gjør vi retningslinjene kjent i vår forening

- Når de er godkjent i styret, sender vi ut informasjon til medlemmer/foresatte
- Kommunen informerer på sin hjemmeside

Retningslinjene er godkjent av styret, XX (dato).

5.4 Innspill trafiksikkerhet fra innbyggere

Det etableres eget meny punkt i venstremenyen på kommunens hjemmeside som informerer om trafiksikkerhetstiltak. Innbyggere inviteres til å gi innspill til trafiksikkerhetstiltak via elektronisk skjema som journalføres direkte i kommunens saksbehandlersystem.

Innspill gjennomgås av den administrative arbeidsgruppen for trafiksikkerhet, og oppsummering fremmes til Trafiksikkerhetsutvalget.

Skjemaet blir utformet slik:

Navn

Epost

Veinavn/område

Ditt innspill:

6.0 Kommuneoverlegen

6.1 Kriterier for kommuneoverlegen

- Kommuneoverlegen er kjent med kommunens trafikksikkerhetsarbeid.
- Kommuneoverlegen medvirker til at kommunens fastleger har tilstrekkelig kunnskap til vegtrafikklovens §34 og hvordan denne kan anvendes for å redusere risiko for trafikkulykker.

6.2 Dokumentasjon fra kommuneoverlegen hvordan fastlegene får tilstrekkelig kjennskap til veitrafikklovens §34

Kommuneoverlegen sørger for at fastlegene har rutiner som ivaretar de plikter fastlegene har overfor personer som ikke lenger fyller de helsemessige vilkårene for førerkort eller førerkort av bestemte klasser. Dette innebærer at:

- Legene skal kjenne til regelverket, ha utarbeidet praktiske rutiner og skal være årvåkne overfor de tilfeller der plikt til å varsle inntreffer.
- Legene benytter «Norsk elektronisk legehåndbok» der det er informasjon og eksempler på standardbrev hvordan behandle slike saker.
- Maler er også tatt inn i det elektroniske journalsystemet.
- Kommunelegene deltar på aktuelle kurs/seminarer som arrangeres angående veitrafikkloven.
- Tema trafikksikkerhet tas opp under internkurs på enhet helse.

Henvisninger:

<https://helesirektoratet.no/førerkort>

Vegtrafikkloven § 34. Tilbakekall av retten til å føre motorvogn mv. på grunn av særlige forhold. [Lov om vegtrafikk \(vegtrafikkloven\) - Lovdata](#)

7.0 Helsestasjon

7.1 Kriterier for helsestasjonen

- Helsestasjon har utarbeidet dokumentasjon for når og hvordan trafikksikkerhet integreres i møte med foreldre og barn.

7.2 Helsestasjonens integrering av trafikksikkerhet i sitt arbeid

Trafikksikkerhet tas opp på:

Kontrollene i metoden	Informasjon/veiledning	Hvem utfører undersøkelsen
Hjemmebesøk til nyfødte	Sikkerhet i bil. Bilsete	Helsesykepleier
9 mnd	Sikkerhet i bil. Bilstol	Helsesykepleier
15 mnd	Sikkerhet i bil. Selvstendighet/grensetesting ved bilkjøring	Helsesykepleier
4 år	Sikkerhet i bil, bilstol, bruk av sikkerhetsbelte, bruk av sykkelhjelme ved sykling og bruk av refleks	Helsesykepleier
6 år/skolestart	Sikkerhet i bil, bilstol, bruk av sikkerhetsbelte, bruk av sykkelhjelme ved sykling, bruk av refleks	Helsesykepleier
8 år	Sikkerhet i bil, skal bruke bilstol frem til de er 135 cm lang	Helsesykepleier

Helsesykepleierne bruker denne lenken ved informasjon til foreldre:

<https://www.tryggtrafikk.no/sikring-av-barn-i-bil/dette-sier-lovverket/>

8.0 Bekreftelse fra kommunalsjef drift om at kriteriene er oppfylt

Kommunalsjef Lisbeth Bernhardsen bekrefter herved at følgende kriterier er oppfylt innenfor ulike områder beskrevet nedenfor:

Kriterier for Kulturavdelingen

- Kommunen stimulerer frivillige lag og foreninger til å innarbeide retningslinjer for sikker transport innenfor egen virksomhet.

Kriterier for skolene

Trafikksikkerhet i skolen generelt

- Skolene gir, i samarbeid med FAU, anbefalinger til foresatte om sykling til skolen.
- Skolene har utarbeidet rutiner for å ivareta sikkerheten på turer til fots, på sykkel, i bil og med kollektivtransport i skolens regi

Trafikkopplæring i skolen

- Skolen har integrert trafikkopplæring i lokal læreplan/årsplan i tråd med Kunnskapsløftets kompetansemål.

Samarbeid mellom skole og hjem

- Skolens læreplan for trafikk er årlig tema på foreldremøter.
- Foreldre blir involvert i skolens trafikksikkerhetsarbeid for eksempel gjennom foreldrenes arbeidsutvalg (FAU).

Kriterier for barnehagene

Trafikksikkerhet i barnehagene

- Barnehagenes trafikkopplæring integreres som en del av omsorgs- og opplæringsarbeidet og nedfelles i barnehagenes årsplan.
- Barnehagene stiller krav til busselskap og drosjer om belter og trafikksikker atferd ved kjøp av transporttjenester.
- Barnehagenes ansatte kjenner rutiner for håndtering av uforutsette faresituasjoner og hendelser på turer.
- Barnehagene har utarbeidet rutiner for å ivareta sikkerheten på turer til fots, med bil eller kollektivtransport.

Trafikkopplæring i barnehagene

- Barna lærer trafikkregler for fotgjengere.

- Barna lærer om bruk av sansene sine i trafikken.
- Barna lærer om bruk av bilbelte, sykkelhjelm og refleks.

Samarbeid mellom barnehage og hjem

- Barnehagene har rutiner for å ivareta barnas sikkerhet ved barnehagens parkeringsplass og port. Dette gjennomgås årlig med foreldre og ansatte.
- Barnehagen påvirker foreldrene til å sikre barna på vei til og fra barnehagen.
- Trafikksikkerhet og trafikkopplæring er årlig tema på foreldremøter.

Kriterier for kommuneoverlegen

- Kommuneoverlegen er kjent med kommunens trafikksikkerhetsarbeid.
- Kommuneoverlegen medvirker til at kommunens fastleger har tilstrekkelig kunnskap til vegtrafikklovens §34 og hvordan denne kan anvendes for å redusere risiko for trafikkulykker.

Kriterier for helsestasjonen

- Helsestasjon har utarbeidet dokumentasjon for når og hvordan trafikksikkerhet integreres i møte med foreldre og barn.

Lisbeth Bernhardsen

(sign)

9.0 Teknisk/næring

9.1 Kriterier for teknisk og plan

- Har utarbeidet prioriteringsliste for fysiske trafikksikkerhetstiltak på kommunal vei
- Har utarbeidet prioriteringsliste for trafikksikkerhetstiltak på fylkes – og riksvei
- Har rutiner for å søke fylkeskommunale trafikksikkerhetsmidler
- Har rutiner for rydding av snø og fjerning av vegetasjon på skoleveien
- Har rutiner for å kvalitetssikre trafikksikkerheten i forbindelse med anleggsvirksomhet
- Har rutiner for håndtering av innspill på trafikksikkerhetstiltak fra andre enheter, organisasjoner og befolkningen.
- Trafikksikkerhet skal vurderes og vektlegges for alle nye byggeområder ved utarbeidelse av kommuneplanens arealdel.
- Trafikksikkerhet skal vurderes og vektlegges ved behandling av reguleringsplaner.

9.2 Trafikksikkerhet ved behandling av reguleringsplaner

Trafikksikkerheten ivaretas ved:

- Involvering av kommunens avdelingsingenør VVA tidlig i planprosessen
- Medvirkning av berørte myndigheter (Statens Vegvesen og Nordland Fylkeskommune) gjennom planprosessen gjennom varsel om oppstart av nye reguleringsplaner og ved høring av planforslag.
- Innspill fra berørte myndigheter ivaretas i planene.
- Avklaringsmøter med berørte myndigheter ved behov.

9.3 Dokumentasjon teknisk drift

Prosess revisjon trafikksikkerhetsplan

I forbindelse med utarbeidelse, revisjon og rullering av Sørfold kommunes trafikksikkerhetsplan er skoler og barnehager, elderråd, råd for personer med nedsatt funksjonsevne og ungdomsrådet viktige høringsparter.

Dette for å få en bred og god forankring i kommunens arbeid i forbindelse med trafikksikkerhet.

Planen skal rulleres hvert 4.år, jf årshjul, første gang 2024

Innspill til planen gjøres dette via et digitalt skjema på kommunens hjemmeside som da legges direkte i kommunes arkivsystem (Elements) under mapper for hvert år.

Trafikksikkerhetsutvalget skal hver vår (når snøen har gått) befare alle kommunale og riksveier i kommunen, deretter legges referat/rapport på gjeldende «årsmappe» i elements. Det er kommunens trafikksikkerhetsutvalg som prioriterer i forhold til tiltaksplanen.

Andre rutiner i henhold til kriteriene

- Har utarbeidet prioriteringsliste for fysiske trafikksikkerhetstiltak på kommunal vei: Dette er i trafikksikkerhetsplanen.
- Har utarbeidet prioriteringsliste for trafikksikkerhetstiltak på fylkes – og riksvei: Dette er i trafikksikkerhetsplanen.
- Har rutiner for å søke fylkeskommunale trafikksikkerhetsmidler, se årshjul
- Har rutiner for håndtering av innspill på trafikksikkerhetstiltak fra andre enheter, organisasjoner og befolkningen. Ivarettatt ved skjema på hjemmesida, jf årshjul.

Rutiner ifm. med arbeider langs trafikkert vei

- Alle som deltar, skal ha godkjent kurs (Arbeidsvarslingskurs nr.1).
- Godkjent synlighetsklær mm.
- Utførelse av SJA (Sikker jobbanalyse).
- I enkelte oppdrag søkes det om arbeidsvarslingsplan

Rutiner ifm. kantklipp og vårkampanjer ifm. rydding av vegetasjon i siktsoner

- Ordinært kantklipp foregår fra 01.07 frem til 01.08 hvert år.
- Annonserer på kommunen hjemmeside hver vår om regler, retningslinjer og grunneieres ansvar i forbindelse med rydding av vegetasjon i kryss/siktsoner.

9.4 Trafikksikkerhet og viltforvaltning

E6 og riksveier

Statens Vegvesen har ansvar for planer og eventuelle sikringstiltak og har driftskontrakter med entreprenører, som beskriver tiltak som skal settes inn langs veiene blant annet for å unngå viltpåkjørslar.

Sørfold kommune samarbeider med de andre Saltenkommunene om rydding langs E6 av særlig utsatte veistrekninger for viltpåkjørslar.

Kommunene har også kontakt med grunneierne langs E6 (og de andre hovedveiene) for å få tillatelse til å rydde på privat areal.

Fylkeskommunale veier

Fylkeskommunen har ansvar for planer og evt. sikringstiltak langs fylkeskommunale veier, og har driftskontrakter med entreprenører, med rydding langs veiene og evt. andre tiltak for å unngå viltpåkjørslar.

Fylkeskommunale veier inngikk også i Saltenkommunenes rydding langs hovedveiene.

Kommunale veier

De kommunale veiene har lavest fartsgrense og minst trafikk. De fleste av de som ferdes der, er gjennomgående godt kjent, og vet ofte også når det er vilt i området. Det er derfor svært sjelden at en har hatt påkjørslar på kommunale veier.

Det ryddes en del trær langs veiene, bla. overhengende greiner som kan hindre snørydding, og dermed også kan hindre oversikt over vilt langs veiene.

En har også konsentrert seg om å rydde siktlinjer, slik at trafikk til og fra skole og barnehage er sikrest mulig. Kommunen har derfor hvert år ryddet langs fylkesveien gjennom sentrum på Straumen, mellom de to avkjørslene fra E6. Straumen sentrum er også vinteroppholdssted for elg år om annet. En søker derfor å rydde slik at folk har best mulig sikt, og at det ikke er så mye attraktivt beite langs veiene.

Ettersøkspersonell skadet vilt

Sørfold kommune har ei ettersøksgruppe for skadet vilt. Disse blir varslet av politiet ved viltpåkjørslar, og rykker ut for å avlive dyr eller foreta ettersøk etter dyr som er påkjørt, for å avgjøre om de er så skadet at de må avlives eller kan friskmeldes.

Ettersøksgruppa rapporterer til kommunen og legger inn data etter hvert oppdrag i Hjorteviltregisteret. Dette er et åpent register, der alle kan gå inn og se hvilke strekninger som er mest ulykkesutsatte.

Disse prosedyrene gjelder langs alle typer vei:

Alle medlemmene i ettersøksgruppa har også arbeidsvarslingskurs for arbeid langs vei, og er utstyrt for denne type arbeid.

Ettersøksgruppa har god kunnskap om dyras ferdsel på og langs vei. De bistår den kommunale forvaltningen med utvelgelse av områder som bør ryddes, og hvor det evt. må settes opp ekstra varslingskilt ved stor elgfare. De kjører også noen ganger opp spor fra E6, der dyrene kan bevege seg lettere opp til områder der det er attraktivt beite, eller de evt. har felt trær til mat for dyrene.

Sørfold kommune er med i et prosjekt og har fått fareskilt med tilhørende blinkende lys. Skiltene settes opp på spesielt utsatte strekninger for viltpåkjørslar. skiltene synes å ha hatt god effekt.

10.0 Bekreftelse kommunalsjef teknisk/næring

Kommunalsjef Kurt Hjelvik bekrefter herved at følgende kriterier er oppfylt innenfor ansvarsområdene teknisk/næring:

- Kommunen har utarbeidet prioriteringsliste for trafikksikkerhetstiltak på kommunale veier.
- Kommunen har utarbeidet prioriteringsliste for trafikksikkerhetstiltak på fylkes- og riksvei.
- Kommunen har rutiner for å søke på fylkeskommunale midler til fysiske trafikksikkerhetstiltak.
- Kommunen har rutiner for rydding av snø og fjerning av skog på skoleveien.
- Kommunen har rutiner for å kvalitetssikre trafikksikkerheten i forbindelse med anleggsvirksomhet i kommunen.
- Kommunen har utarbeidet rutiner for håndtering av innspill på trafikksikkerhetstiltak fra andre etater, organisasjoner og publikum.
- Trafikksikkerhet skal vurderes og vektlegges for alle nye byggeområder ved utarbeidelse av kommuneplanens arealdel.
- Trafikksikkerhet skal vurderes og vektlegges ved behandling av reguleringsplaner.

Kurt Hjelvik

(sign)

Elever i 1. klasse ved Straumen skole på trafikkopplæring som del av fysisk aktivitet.
(Foto: Straumen skole)